

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/137/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7625201783
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7625201783.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudcov JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou so sídlom Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 13 proti žalovanému: Neznámy právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom A. E., zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdková 36, Bratislava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. augusta 2025 sp. zn. 7C/28/2025

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. augusta 2025 č.k. 7C/28/2025-116 vo výroku IV. o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 18. augusta 2025 č.k. 7C/28/2025-116 rozhodol nasledovne:

I. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C., obec C., okres F. G. B., evidovanej Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálnym odborom, na LV č. XXX, a to k pozemku - parcele registra „E“, parcelné č. 2878, druh pozemku: orná pôda o výmere 1.389 m².

II. Súd prikazuje nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v katastrálnom území C., obec C., okres F. G. B., evidovanú Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálnym odborom, na LV č. XXX, a to pozemku - parcelu registra „E“, parcelné č. 2878, druh pozemku: orná pôda o výmere 1.389 m², do výlučného vlastníctva žalobcu o veľkosti podielu 1/1 k celku.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému sumu vo výške 1.310 €, a to do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Priznáva žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak v konaní o žalobe na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX - k parc. registra „E“ č. 2878 - ornej pôde o výmere 1.389 m² v kat. území C. a vyporiadanie spôsobom, že predmetnú nehnuteľnosť v celosti prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatíť žalovaného za ustupujúci spoluvlastnícky podiel sumu 1.310 € do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

3.1 Žalobca dôvodil, že vychádzajúc z LV podielovými spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti sú žalobca v podiele 3/4 k celku a žalovaný v podiele 1/4 k celku. Žalobca oslovil Slovenský pozemkový fond (ďalej ako „SPF“) s návrhom na uzatvorenie dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zo dňa 09.12.2022, pričom navrhoval, aby predmetný pozemok pripadol v celku žalobcovi s povinnosťou

vyplatiť žalovanému sumu pripadajúcu na jeho spoluvlastnícky podiel, k čomu pripojil dôkaznú listinu, a to Návrh na uzatvorenie dohody zo dňa 09.12.2022. SPF v reakcii na jeho návrh ho vyzval na predloženie viacerých dokladov, aby posúdil opodstatnenosť a možnosť prevodu pozemku podľa platných právnych predpisov. Žalobca dňa 31.07.2023 zaslal SPF požadované dokumenty, a to Stanovisko obce Poráč zo dňa 22.06.2023, v ktorom obec uviedla aj cenu za pozemky v príslušnej lokalite, a to v sume 3,30 Eur za 1 m².

3.2 SPF opätovne vyzval žalobcu na doloženie ďalších dokladov potrebných k prevodu, a to znaleckého posudku na stanovenie všeobecnej hodnoty predmetu prevodu. Žalobca tak zabezpečil vypracovanie Znaleckého posudku č. 17/2024 znalkyňou H. I. F. (ďalej ako „znalecký posudok“), ktorý zaslal SPF dňa 20.05.2024, v zmysle ktorého je cena za spoluvlastnícky podiel žalovaného na predmete vyporiadania v sume 29 € (podiel 10/40 k celku). SPF závery tohto znaleckého posudku neakceptoval a stanovil si vlastnú cenu za podiel žalovaného na pozemku v sume 12,50 €/m², a to bez akejkoľvek špecifikácie alebo vysvetlenia postupu stanovenia tejto ceny.

3.3 Žalobca pristúpil k vypracovaniu doplnenia znaleckého posudku, ktorý zohľadňuje dodatočne zistené skutočnosti, ktoré neboli znalkyni známe v čase vypracovania prvotného znaleckého posudku. Doplnenie č. 1 Znaleckého posudku č. 17/2024 vyhotovila znalkyňa H. I. F. (ďalej ako „doplnený znalecký posudok“) na základe porovnávacej metódy podľa žalobcom predložených kúpnych zmlúv, týkajúcich sa prevodu spoluvlastníckych podielov k tomu istému predmetu vyporiadania, nakoľko vlastnícke právo k tomuto pozemku patrilo v minulosti viacerým spoluvlastníkom, ktorí svoje spoluvlastnícke podiely predali žalobcovi za tieto trhové kúpne ceny: J. D. za cenu 5,18 €/m²; H. I. E. za cenu 0,86 €/m²; I. I. a A. I. za cenu 4,50 €/m². Znalkyňa pracovala aj s cenou v zmysle Stanoviska obce Poráč zo dňa 22.06.2023, kde obec uviedla cenu pozemku v sume 3,30 €/m². V zmysle záveru doplneného znaleckého posudku je všeobecná hodnota pozemku v sume 3,77 €/m², teda hodnota spoluvlastníckeho podielu žalovaného činí po zaokrúhlení sumu 1.310 €.

3.4 SPF nesúhlasil ani s cenou v zmysle záverov doplneného znaleckého posudku a svojím listom zo dňa 07.03.2025 oznámil žalobcovi, že výška konečnej ceny predmetnej nehnuteľnosti zostáva nezmenená v sume 12,50 €/m², čo predstavuje sumu 4.337,50 €. V priebehu sporu žalovaný súhlasil so zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva k predmetnej parcele, avšak za primeranú a objektívnu finančnú náhradu. Zároveň navrhol, aby súd už priamo vo svojom rozhodnutí určil lehotu na zaplatenie finančnej náhrady s uvedením čísla depozitného čísla SPF pre žalovaného.

4. Po vykonanom dokazovaní právne vec posúdil podľa ust. § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 34 ods. 18, § 13 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v aktuálnom znení (ďalej len zákon č. 330/1991 Zb.).

5.1 Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca a žalovaný, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom Bratislava sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, parc. č. „E“ 2878 - ornej pôdy o výmere 1389 m² v tam uvedených spoluvlastníckych podieloch. Žalobca sa domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaním do jeho výlučného vlastníctva. Preukázal účelovosť uvedeného vyporiadania pozemku v zmysle jeho návrhu, s čím zástupca žalovaného súhlasil. Preto súd o vyporiadaní sporného pozemku rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. a II. tohto rozsudku.

5.2 Pri ustálení výšky výplaty súd uviedol, že námietky zástupcu žalovaného týkajúce sa znaleckého ocenenia sa súdu nejavia dôvodné, nakoľko zástupca žalovaného v zmysle ustanovení § 150 ods. 1 a § 151 ods. 2 CSP na popretie skutkových tvrdení protistrany neuviedol také vlastné tvrdenia a nepredložil taký dôkaz, ktorý by preukazoval inú relevantnú trhovú hodnotu vyporiadavaných nehnuteľností. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorý uviedol, že žalovaný tendenčne predložil ponuky pozemkov realitných kancelárií, ktoré sa netýkajú obce Poráč, týkajú sa pozemkov v odlišnej lokalite, napr. obce Nálepkovo a Slovinky, takže tieto ponuky nie sú relevantné pre určenie ceny pozemku v kat. území C.. Na takýto dôkaz súd neprihliadal, nakoľko neodzrkadľuje miestne pomery a trhové ceny v mieste, kde sa nachádza vyporiadavaný pozemok. Takéto námietky žalovaného súd hodnotil ako nedôvodné a pri určení výšky náhrady vychádzal prioritne zo žalobcom predloženého znaleckého posudku a doplnenia k nemu. Pripomenul, že zástupca žalovaného nenavrhol kontrolný znalecký posudok, takže súd vychádzal z dôkazov, ktoré boli účinné na preukázanie skutkových tvrdení žalobcu. Na základe takto vykonaného dokazovania súd považoval skutočnosti týkajúce sa výšky finančnej náhrady čo do sumy 1.310 €, ktorú žalobca má zaplatiť žalovanému, za nesporné a v takejto výške určil žalobcovi povinnosť vyplatiť žalovaného.

6.1 O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1,2 CSP.

6.2 Žalobca mal v konaní plný úspech, preto mu súd priznal ním požadovanú plnú náhradu trov konania voči žalovanému v zmysle zásady úspešnosti tej-ktorej strany konania v spore. Nestotožnil sa so stanoviskom žalovaného, ktorý navrhoval, aby súd žalobcovi nepriznal voči žalovanému náhradu trov konania s odôvodnením, že SPF Bratislava iba zastupuje nezistených vlastníkov v konaní pred súdom, nie je teda stranou sporu a že pokiaľ by súd priznal žalobcovi náhradu trov konania, takýto výrok by bol nevykonateľný vzhľadom na postavenie žalovaného - nezisteného vlastníka, kedy by bola pohľadávka žalobcu na vymożenie trov prakticky nevykonateľná. Takýto argument nie je dôvodom na rozhodnutie o trovách podľa § 257 CSP. Poznamenal, že nie zástupcu žalovaného, ale samotného žalovaného súd výrokom IV. tohto rozsudku zaväzuje na náhradu trov konania a je resp. bude vecou žalobcu, akým spôsobom si vymôže priznané trovy konania.

6.3 Zástupca žalovaného ako ďalší argument, pre ktorý súd nemá žalobcovi priznať právo na náhradu trov konania, uviedol, že strany sporu sú pri rozhodovaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v postavení navrhovateľa, ako aj v postavení odporcu, teda jedná sa o princíp tzv. iudicium duplex, a z toho dôvodu si má každá strana sama znášať trovy konania. Súd ani tento argument nepovažoval za dôvodný, nakoľko uvedená zásada v konkrétnom prípade bola prelomená tým, že súd z dokazovania vzal za preukázané, že zástupca žalovaného bol žalobcom vyzvaný mimosúdne na vyporiadanie sporného pozemku dohodou, a to listom ešte zo dňa 09.12.2022, následne bol žalobca vyzvaný k predloženiu dokladov, na čo včas reagoval a v závere došlo k nemožnosti uzavretiu dohody s dôvodu neprimeraného navyšovania sumy za ustupujúci spoluvlastnícky podiel zo strany SPF. Z uvedeného je zrejmé, že zástupca žalovaného svojim prístupom zapríčinil, že žalobca sa musel domáhať svojich práv podanou žalobou na súd, z ktorej mu vyplynula povinnosť zaplatiť súdny poplatok a v konaní bol ako laik zastúpený právnym zástupcom, z čoho je zrejmé, že sa svojich práv mimosúdnu cestou nedomohol. Žalobca sa snažil o uzavretie dohody, resp. zmieri aj v priebehu konania, prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorá rozumne a predložením relevantných dôkazov argumentovala, prečo je výplata požadovaná zástupcom žalovaného neprimeraná resp. nezákonná. Zástupca žalovaného však naďalej nesúhlasil s výškou žalobcom navrhovanej vyplácanej sumy, nepredložil relevantné dôkazy, ktoré by spochybnili správnosť znaleckého posudku, pojednávania sa nezúčastnil, preto nemohlo dôjsť k dohode, resp. ani k uzavretiu zmieri. Súd teda považoval za spravodlivé v tomto konkrétnom prípade priznať žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému, k čomu poukázal aj na doterajšiu známu judikatúru, konkrétne na uznesenie NS SR č. 4MCdo/10/2012 zo dňa 26.07.2012, ako podporne aj na uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/362/2015, sp. zn. 9Co/166/2023.

7.1 Proti tomuto rozsudku vo výroku IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku IV. tak, že stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

7.2 Žalovaný poukázal na osobitný charakter prejednávanej veci a predmetu sporu, uviedol, že tento spor nemožno považovať za štandardné sporové konanie, v ktorom stoja protichodné záujmy strán proti sebe, ale rozhodnutie súdu je v záujme všetkých spoluvlastníkov, súd nie je viazaný žalobným návrhom a vzhľadom na charakter má za to, že žiadna zo strán nemá v konaní plný úspech, resp. každá zo strán má rovnaký úspech v konaní, keďže žalobcovi bol prikázaný spoluvlastnícky podiel žalovaného na nehnuteľnosti, naproti tomu žalovaný za ustupujúci spoluvlastnícky podiel získal finančnú náhradu.

7.3 Spor o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva považuje právna teória ako aj judikatúra NS SR za konanie, v ktorom majú obe strany sporu tak postavenie žalobcu, ako aj žalovaného (iudicium duplex), z ktorého dôvodu by mala každá zo strán sporu v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva znášať svoje trovy konania a v akých prípadoch prichádza do úvahy rozhodnutie o trovách konania podľa úspechu strán v spore vysvetlil Ústavný súd ČR v náleze z 05. apríla 2022, sp.zn. IV. ÚS 404/2022 (s ktorým sa súd, vzhľadom na dôvody vyplývajúce z normy, ktorá je tiež súčasťou Právneho poriadku SR stotožňuje) tak, že konanie o zrušení a vyporiadanie podielového vlastníctva pred súdom je charakteristické tým, že nemožno vychádzať zo zásady tzv. procesného úspechu vo veci, ale z toho, že žiaden z účastníkov neodchádza z konania s menšou hodnotou, než s ktorou do neho vstupoval. Preto je potrebné postupovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 2 OSP. Ďalej dôvodil, že z hľadiska náhrady trov konania v danom spore je plný úspech vo veci daný len vtedy, ak súd návrh na zrušení a vyporiadanie spoluvlastníctva zamietne z dôvodov uvedených v Občianskom zákonníku, pretože v takom prípade je nemožné posudzovať úspech v spore. Procesný úspech strany sporu však nie je možné odvodzovať od výsledku spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva. Žiadnej zo strán sporu nemožno pripočítať na ľarchu, že odmieta určitý spôsob vyporiadania spoluvlastníctva, či

už z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov. Na podporu svojej argumentácie predložil uvedený nález ústavného súdu. Uvedený nález ústavného súdu nadväzuje na predchádzajúci nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 3202/2020 zo dňa 02. novembra 2021, ako aj uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 573/2017 z 15. novembra 2017, v zmysle ktorých návrh na zrušenie a vyporiadanie môže podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov, každý z podielových spoluvlastníkov má súčasne postavenie žalobcu aj žalovaného, návrhmi strán súd nie je viazaný a v konaní postupuje ex offio. Čo sa týka majetkovej hodnoty strán sporu, táto je v čase rozhodovania súdu rovnaká ako v čase začatia konania. Z uvedeného vyplýva, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má charakter tzv. iudicium duplex, v takomto konaní sa javí byť spravodlivým, aby každá strana sporu znášala svoje trovy. Z vyššie uvedených rozhodnutí vychádza rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 26.01.2022 sp.zn. 17Co/75/2021, ďalej poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04.09.2024 sp.zn. 9Co/55/2024 a uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 01.10.2024 sp.zn. 13Co/46/2024, pričom uvedené uznesenia boli prílohou podaného odvolania.

7.4 Žalovaný uviedol, že pred podaním žaloby sa žalobca pokúsil o mimoriadne vyriešenie veci, a to návrhom na uzavretie dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zo dňa 09.12.2022, zástupca žalovaného po predložení žiadaných dokladov navrhol žalobcovi cenu 12,50 €/m², avšak žalobca túto cenu neakceptoval. Počas konania z písomných vyjadrení žalobcu nevyplývalo, že žalobca má záujem sa dohodnúť na výške finančnej náhrady, keďže argumentoval a zotrval na výške náhrady podľa predloženého znaleckého posudku, pričom nesúhlasil s navrhovanou výškou náhrady SPF aspoň v minimálnej sume 6,29 €/m² ako uvádza SPF vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 23.05.2025. Zástupca žalovaného súhlasil so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, nenavrhol kontrolný znalecký posudok, aby nenavýšil trovy konania a neodvolal sa voči výške finančnej náhrady určenej konajúcim súdom napadnutým rozsudkom. Zástupca žalovaného zdôraznil, že v predmetnom prípade nezastupuje svoje vlastné záujmy, ale záujmy nezistených vlastníkov. Musí preto postupovať tak, ako by postupovala akákoľvek iná fyzická, resp. právnická osoba. Táto osoba by logicky vychádzala z trhovej hodnoty nehnuteľnosti a mala záujem získať čo najväčší majetkový prospech pre seba, ako odstupujúceho spoluvlastníka, teda vôbec s petítom žaloby, ak by nesúhlasila a bola ochotná vyporiadať spoluvlastníctvo takýmto spôsobom. Zástupca SPF nie je v zmysle platných právnych predpisov poverený na uzavretie súdneho zmiernu. Je zástupcom sui generis, preto nemožno od neho požadovať náhradu trov konania. SPF ako ex lege zástupca neznámych vlastníkov v konaní neháji vlastné záujmy ani práva. Peňažné prostriedky, ktoré ako vyrovnací podiel za zrušené a vyporiadané spoluvlastníctvo má žalobca zaplatiť, budú uložené a viazané na osobitnom depozitnom účte SPF ako správcu, s ktorými však nemá možnosť nakladať. V neposlednom rade uviedol, že žalovaný ani nie je spôsobilý uhradiť trovy konania, pretože ide o osobu na neznámom mieste, jeho bližšie údaje nie sú známe, ide o tzv. nezisteného vlastníka. Neznámi vlastníci nemajú známy pobyt, s vysokou pravdepodobnosťou už dávno zomreli, preto nemožno zaviazat' na náhradu trov konania neznámeho vlastníka, pretože rozhodnutie by bolo nevykonateľné. Smerovalo by voči subjektu bez hmotnoprávnej subjektivity majúceho procesnú subjektivitu len pre to, že mu ju priznáva osobitný zákon. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR z 26.11.2024 sp.zn. 8Cdo/88/2024, z ktorého vyplýva: „Napokon dovolací súd súdom nižších inštancií dáva do pozornosti, že v prípade, ak by bola uložená povinnosť zaplatiť trovy konania v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s nezisteným vlastníkom tejto strane (ktorá aj je účastníkom konania a nie správca), žalobcovi by sa poskytovala prípadná možnosť započítať si túto pohľadávku z titulu trov konania voči povinnosti zaplatiť náhradu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. V uvedených sporoch je pritom meritorne rozhodnutie spravidla na prospech v záujme všetkých podielových spoluvlastníkov, všetky uvedené okolnosti odvolací súd pri svojom rozhodovaní nevyhodnotil dôsledne.

7.5 Zároveň namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je riadne odôvodnené a poukázal na požiadavku odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré je jasné, zrozumiteľné, dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

8.1 Žalobca sa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného nestotožnil s argumentáciou žalovaného, nakoľko v danom prípade neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by opodstatňovali aplikáciu § 257 CSP a zohľadnenie princípu tzv. iudicium duplex. Žalobca bol v súdnom spore v plnom rozsahu úspešný, keď dosiahol zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu presne takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšal so zástupcom žalovaného dohodnúť a aké následne navrhol v súdnom konaní. Zástupca žalovaného bol žalobcom vyzvaný na mimosúdne vyporiadanie sporného pozemku dohodou ešte zo dňa 09.12.2022. Následne bol vyzývaný k predloženiu dokladov, ktoré aj predložil a napokon došlo k nemožnosti uzavretiu dohody z dôvodu neprimeraného a neadekvátneho

navyšovania sumy za ustupujúci spoluvlastnícky podiel zo strany zástupcu žalovaného nerešpektujúc žalobcom predložený znalecký posudok v znení jeho doplnenia.

8.2 Nie žalobca, ale zástupca žalovaného odmietol cenu stanovenú znalcom za účelom uzavretia dohody, týmto tendenčným a neodôvodneným postojom zástupcu žalovaného nebolo možné dospieť k dohode v rámci mimosúdnych rokovaní. Žalobca bol v spore úspešný aj čo sa týka určenia hodnoty za spoluvlastnícky podiel žalovaného. Súd rozhodol v zmysle ním predloženého znaleckého posudku a zástupca žalovaného, ktorý spor vyvolal, sa ani nedostavil na pojednávanie a neprejavil záujem obhajovať svoje tvrdenia pred súdom. Takéto účelové vyvolávanie súdnych sporov nemôže byť podľa žalobcu tolerované, a preto je v danom konkrétnom prípade namieste zaviazať žalovaného, v mene ktorého koná jeho zákonný zástupca k náhrade trov konania. K súdnym rozhodnutiam Ústavného súdu ČR uviedol, že Slovenská republika má svoje vlastné rozhodnutia a judikatúru, je potrebné aplikovať nálezy Ústavného súdu SR, nie ČR a judikatúru NS SR. Rozhodnutia predložené zástupcom žalovaného, ktoré sa netýkajú rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Košiciach alebo Najvyššieho súdu SR, nie sú v tomto prípade aplikovateľné z dôvodu vlastnej rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Košiciach, ktorý ako správne zhodnotil konajúci súd, nie v ojedinelých prípadoch rozhoduje odchyľne v porovnaní s rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/55/2024 vychádza z odlišného skutkového stavu, keďže predmetné rozhodnutie nezodpovedá odplate navrhovanej žalobcom, ale ide o výsledok kontradiktórnej činnosti sporových strán v konaní, teda ustálenie primeranej odplaty vzišlo až na základe dohody strán pred súdom. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie NS SR sp.zn. 4MCdo/10/2012, kde dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý vyvodil nesprávny záver o polovičnom úspechu sporových strán v konaní a na to nadväzujúcu nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 142 ods. 2 OSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Rozhodnutie o náhrade trov konania je v tomto konaní podľa žalobcu riadne odôvodnené. Argument žalovaného, že peňažné prostriedky ako vyrovnací podiel sú uložené a viazané na osobitnom depozitnom účte, s ktorými nemá možnosť nakladať neobstojí, pretože tú istú sumu mohol žalovaný obdržať od žalobcu v rámci mimosúdnych rokovaní, ak by zástupca žalovaného súhlasil s cenou spoluvlastníckeho podielu určenou znalcom, a tak by sa predišlo súdnemu sporu. Napokon zástupca žalovaného poukázal na uznesenie NS SR sp.zn. 8Cdo/88/2024, ktorým zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove 10Co/40/2023 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože tento odvolací súd rozhodol v obdobnom konaní, kde na strane žalovaného vystupuje nezistený vlastník zastúpený SPF o trovách konania tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Tu žalobca opäť poukazuje na odlišnú skutkovú situáciu, kde sa strany sporu nepokúsili o riešenie veci mimosúdnou cestou. Žalobca v konaní osvedčil, že sa niekoľko rokov so zástupcom žalovaného snažil mimosúdne dohodnúť, avšak bez zavinenia žalobcu, neúspešne. Argumentáciu zástupcu žalovaného, že žalovaný nie je spôsobilý uhradiť trovy konania, pretože ide o osobu na neznámom mieste, a preto výrok je nevykonateľný, je potrebné vyhodnotiť ako zavádzajúcu, pretože zákonom č. 180/1995 Z.z. bolo zavedené zákonné zastúpenie neznámych vlastníkov SPF v prípadoch, keď musí byť vlastníkom pozemku, hoci je neznámy, účastníkom súdneho alebo iného správneho konania. Cieľom zákonodarcu bolo to, aby v súdnych konaniach hájili ich práva odborne spôsobilé orgány, ktoré aj spravujú ich majetok. Takéto zákonné zastúpenie dáva zmysel aj z toho dôvodu, že ak je správcovi umožnené užívať ich pozemky a prenajímať ich, potom je nanajvýš potrebné, aby mohol správca zastupovať vlastníka aj v súdnych a správnych konaniach. SPF nie je len zástupca žalovaného, ale aj správca jeho majetku s právom dokonca tento majetok scudziť, prenajať alebo inak využívať. Žalobca náhradu za prevod spoluvlastníckeho podielu žalovaného nezaplatí k rukám žalovaného, ale k rukám jeho zástupcu. Preto je povinný tento správca náhradu trov konania zaplatiť žalobcovi zo svojich prostriedkov. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na argumentácii uvedenej v odvolaní. Odvolacia replika žalovaného bola žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu doručená dňa 17.11.2025, ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

11. Rozsudok vo výroku I., II. a III. nebol odvolaním žalovaného napadnutý, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol len výrok o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným (výrok IV.).

13. Súd prvej inštancie napadnutým výrokom rozsudku priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, keď na rozhodnutie o náhrade trov konania aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP a posudzoval pomer úspechu a neúspechu strán sporu, pričom konštatoval plný úspech žalobcu v konaní.

14. Predmetom sporu bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorý návrh môže v zmysle ust. § 142 Občianskeho zákonníka podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov; každý z podielových spoluvlastníkov má súčasne postavenie žalobcu ako aj žalovaného, a to bez ohľadu na to, kto žalobu podal, nakoľko podaním žaloby je uplatnené rovnaké právo žalovaného. Nakoľko spôsob vyporiadania vyplýva zo zákona, súd nie je viazaný návrhmi strán a v konaní postupuje ex off. Z uvedeného vyplýva, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má charakter tzv. iudicium duplex, preto sa v tomto konaní javí byť spravodlivým, aby každá strana sporu znášala svoje trovy (porovnaj nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 573/2017 z 15.11.2017).

15. Ustálená judikatúra v tejto otázke kladie dôraz na to, že rozhodovanie záleží od situácie v tom ktorom individuálnom spore.

16. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné zvážiť, či žalovaný, ktorý nenamietal voči zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, musí byť zaviazaný na náhradu trov konania s prihladnutím na jeho postoj v konaní, teda je namieste aplikovať § 257 CSP. V takomto prípade je relevantná aj staršia judikatúra, napr., ak v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má pre použitie ustanovenia § 150 OSP (teraz § 257 CSP, pozn. odvolacieho súdu) význam zistenie toho, či navrhovateľ pred podaním návrhu na súd ostatným spoluvlastníkom navrhol zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v návrhu na začatie konania na súde a dosiahol plný úspech vo veci. (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 24.02.1971, sp. zn. 2 Cz 4/71, R 31/1972). Úspech vo veci, ktorá je predmetom rozhodovania súdu, je tou okolnosťou, ktorá podľa ustanovenia § 142 ods. 1, 2 a 3 OSP (teraz § 255 CSP) určuje nárok na náhradu trov. K rozhodovaniu o trovách konania treba zistiť podklady pre ich priznanie, vrátane zistenia, či u niektorého z účastníkov nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemusí súd výnimočne náhradu trov celkom alebo sčasti priznať (§ 150 OSP). Takýmto dôvodom môže byť aj stanovisko k návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva pred podaním návrhu na súd. Ak spoluvlastník súhlasil so zrušením spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie spôsobom, aký navrhovateľ navrhoval aj v návrhu na začatie súdneho konania, potom takýto postoj umožňoval uzavretie dohody o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva podľa ustanovenia § 141 OZ. Z hľadiska použitia ustanovenia § 150 OSP má teda význam aj zistenie, či žalobca pred podaním žaloby na súd urobil spoluvlastníkom návrh na zrušenie spoluvlastníctva a či navrhoval jeho vyporiadanie spôsobom, ktorý potom uplatnil v žalobe a dosiahol plný úspech vo veci.

17. Tiež podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu presne takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšal s druhým spoluvlastníkom dohodnúť a aký následne navrhol v súdnom konaní, bol v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešný (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. júla 2012, sp. zn. 4 M Cdo 10/2012).

18. Pri rozhodovaní o náhrade trov je podľa ustanovenia § 255 CSP smerodajný úspech v konaní. Ak súd vyhovel návrhu a zrušil spoluvlastníctvo spôsobom, ktorý bol navrhovaný, najmä ak sa žalovaný bránil alebo navrhoval, a to neúspešne, iný spôsob vyporiadania, niet v zásade prekážok, aby súd použil toto ustanovenie a aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. Iný je prípad, ak súd rozhodol o vyporiadaní inak, než bolo navrhnuté. Tu bude opodstatnené uvažovať, či by nebolo vhodné použiť ustanovenie § 255 ods. 2 CSP. V konaní o zrušenie spoluvlastníctva bude odôvodnené použitie ustanovenia § 257 CSP (porovnaj rozhodnutie uverejnené pod č. 31/1972 Zbierky rozhodnutí a stanovísk).

19. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca dosiahol v konaní plný úspech, čo je dôvodom pre aplikáciu ust. § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc z argumentácie, že zástupca žalovaného bol žalobcom vyzvaný mimosúdne na vyporiadanie sporného pozemku dohodou, a to listom ešte zo dňa 09.12.2022, následne bol žalobca vyzývaný k predloženiu dokladov, na čo včas reagoval a v závere došlo k nemožnosti uzavretiu dohody s dôvodu neprimeraného navyšovania sumy za ustupujúci spoluvlastnícky podiel zo strany SPF. Zástupca žalovaného svojou prístupom zapríčinil, že žalobca sa musel domáhať svojich práv podanou žalobou na súd, z ktorej mu vyplynula povinnosť zaplatiť súdny poplatok a v konaní bol ako laik zastúpený právnym zástupcom, z čoho je zrejmé, že sa svojich práv mimosúdnou cestou nedomohol. Zástupca žalovaného aj v spore naďalej nesúhlasil s výškou žalobcom navrhovanej vyplácanej sumy, nepredložil relevantné dôkazy, ktoré by spochybnili správnosť znaleckého posudku, pojednávania sa nezúčastnil, preto nemohlo dôjsť k dohode, resp. ani k uzavretiu zmluvy.

20. Uvedená argumentácia súdu prvej inštancie je dôvodná, pričom judikatúra ústavného súdu podporuje výklad, že v prípade jednostrannej aktivity žalobcu a jej preukázateľnej snahy predísť súdnemu konaniu nemožno mechanicky odoprieť náhradu trov konania.

21. Odvolací súd však zdôrazňuje, že v danom prípade ide o špecifickú situáciu, kedy žalovaným je A. E., ktorý je neznámy; samotná žaloba bola smerovaná proti neznámemu právnemu nástupcovi ostatného pozemnoknižného vlastníka menom A. E.. Neboli zistené žiadne informácie o tejto osobe, napr. či žije, kedy sa narodil, prípadne zomrel, kto sú jeho dedičia. V takomto prípade nemožno akceptovať argumentáciu žalobcu, že žalovaný nesúhlasil s jeho návrhom na mimosúdne vysporiadanie podielového spoluvlastníctva, pretože osobne v konaní ani nevystupoval, nakoľko je neznámou osobou. To, že v konaní ho zo zákona zastupuje SPF, neznamená, že SPF sa stáva stranou sporu. Zostáva len zástupcom neznámych vlastníkov. Rozhodnutie súdu a jeho postup je potrebné posúdiť v kontexte špecifických okolností prípadu, najmä pokiaľ ide o postavenie žalovanej strany ako nezisteného vlastníka, ktorého v konaní zastupuje Slovenský pozemkový fond (SPF).

22. Hoci súd prvej inštancie poukazuje na plný úspech žalobcu v konaní a na jeho snahu o mimosúdne riešenie sporu, čo by za bežných okolností mohlo zakladať nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, v tomto prípade však žalovanú stranu predstavuje nezistený vlastník, ktorého zastupuje SPF.

23. Špecifickosť predmetného sporu spočíva v tom, že žalovaným podielovým spoluvlastníkom je neznámy spoluvlastník - fyzická osoba, ktorá je v zmysle zákona zastúpená v konaní pred súdom Slovenským pozemkovým fondom.

24. V zmysle § 16 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, ak je potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c) (t. j. zastupuje neznámych a nezistených vlastníkov v zmysle § 16 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 13 a § 8 ods. 1 písm. c/ a d/ cit. zák., pozn.).

25. Citované ustanovenie upravuje zákonné zastúpenie neznámych (nezistených) vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, ak vznikne v zmysle tohto zákona potreba ich zastupovania v konaniach pred súdmi a orgánmi verejnej správy. Ide o prípady, keď musí byť vlastník pozemku, hoci je neznámy, účastníkom súdneho alebo iného správneho konania, pretože ho niekto zažaluje, alebo sa naňho ako účastníka vzťahuje iná definícia. Na takéhoto neznámeho vlastníka sa teda neuplatní inštitút ustanovenia opatrovníka, ale neznámych vlastníkov zo zákona zastupuje SPF, ktorý ako zároveň správca takýchto nehnuteľností, by mal byť najlepšie znalý problematiky a okolností vlastníctva daných pozemkov. Cieľom zákonodarcu bolo, aby v súdnych konaniach a správnych konaniach (kde sa z pozície vlastníctva pozemkov neznámi vlastníci často ocitnú) ich práva hájili odborne spôsobilé orgány, ktoré aj spravujú ich majetok, a teda mali by byť s ním najlepšie oboznámení.

26. Obdobnú úpravu obsahuje aj § 34 ods. 18 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových spoločenstvách, ktoré upravuje, že pozemkový fond koná pred súdom za neznámych vlastníkov. Z § 16 ods. 2 zák. č. 180/1995 plynie, že ak je potrebné, aby v akomkoľvek správnom alebo súdnom konaní vystupoval neznámy vlastník, bude v tomto súdnom konaní zastúpený zákonným zástupcom. V týchto prípadoch sa potom označí neznámy vlastník za žalovaného a v súdnom konaní je zastúpený zákonným zástupcom - SPF.

27. Uvedené znamená, že stranou v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je samotný neznámy vlastník a v spore je zastúpený zákonným zástupcom - Slovenským pozemkovým fondom. Slovenský pozemkový fond teda nie je priamo stranou sporového konania, touto je aj v danej veci jednotlivý neznámy (nezistený) spoluvlastník, ale SPF tu vystupuje ako zástupca sporovej strany - žalovaného. Z tohoto dôvodu nie je možné Slovenský pozemkový fond ako zástupcu zaviazat' na náhradu trov konania protistrane (žalobcovi), pretože nárok na náhradu trov konania vzniká medzi sporovými stranami daného civilného sporového konania (§ 255, § 256, § 257 C.s.p.), t. j. medzi žalobcom a žalovaným, teda nie medzi žalobcom a zákonným zástupcom žalovaného.

28. Zástupca sporovej strany (SPF) nemá v sporovom konaní zvrchované postavenie a jeho status je determinovaný procesnou pozíciou zastúpeného. Ide o osobitný druh procesnej akcesority, v rámci ktorej zástupca koná v mene a na účet zastúpenej strany (priame zastúpenie) a jeho práva a povinnosti sú odvodené od práv a povinností toho subjektu, ktorého zastupuje. Existencia zastúpenia v spore navyše nie je možná bez samotnej existencie zastúpeného.

29. Náhrada trov konania vyplýva z povahy sporového konania, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojím nárokom dosiahla úspech, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany, nie od jej zástupcu. Úspech vo veci je okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov konania. Neúspešnej strane takto potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania úspešnej strane. Ak nie sú tieto okolnosti splnené, strana nemá na náhradu trov konania nárok a vynaložené trovy znáša trvale zo svojho.

30. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 a 2 CSP), ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Výnimkou v tomto smere je ustanovenie § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vtedy súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Nakoľko použitie ust. § 257 CSP negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, musí aplikácia tohto ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter.

31. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to 1. dôvody hodné osobitného zreteľa a 2. výnimočné okolnosti, ktoré pojmy však bližšie nešpecifikuje, ich výklad ponecháva na súdnu prax. Dikcia § 257 CSP však nezakladá voľnú možnosť jeho aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo tejto procesnej situácie. Súd pri aplikácii tohto ustanovenia skúma aj dôvody, ktoré žalobcu viedli k podaniu žaloby, postoj strán v konaní, plnenie si ich procesných povinností.

32. Odvolací súd po zohľadnení uvedených východísk dospel k záveru, že v danej veci bola namieste aplikácia ust. § 257 CSP vychádzajúc z individuálnych okolností daného konania, ktorým bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s tým, že na strane žalovaného vystupoval neznámy (nezistený) spoluvlastník.

33. Žalobca bol v spore úspešný, pokiaľ ide o vyhovenie jeho návrhu na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva a spôsob jeho vyporiadania, ktorým bolo prikázanie predmetu podielového spoluvlastníctva do vlastníctva žalobcu. Sporné bolo priznanie výšky primeranej náhrady za vyporiadany spoluvlastnícky podiel, keď žalobca navrhoval náhradu vo výške 3,77 €/m² a zástupca žalovaného navrhoval náhradu vo výške 12,50 €/m², pričom rozhodnutím súdu mu bola priznaná náhrada vo výške 3,77 €/m². So zreteľom na celkový výsledok konania je možné považovať žalobcu v spore za prevažne procesne úspešného.

34. Súd prvej inštancie však nezohľadnil, že na strane žalovaného ide o neznámu (nezistenú) osobu – spoluvlastníka, zo zákona zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom, ktorý je povinný zastupovať

jeho najlepšie záujmy. V tomto smere tak SPF postupoval, keď navrhol vyššiu náhradu za vyporiadované pozemky, ako žalobca pôvodne ponúkal.

35. Bolo preto potrebné zohľadniť špecifické postavenie SPF ako právnickej osoby, ktorá nebola zriadená za účelom podnikania, v konaní neháji svoje práva ani záujmy, ale ex lege zastupuje práva neznámych vlastníkov.

36. V danej sporovej veci sú dané také výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňujú v spore procesne úspešnému žalobcovi s poukazom na ust. § 257 CSP nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznať.

37. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku IV. o nároku na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, avšak podľa obsahu spisu mu žiadne trovy nevznikli, ani si ich náhradu neuplatnil, pričom ide o neznámu (nezistenú) fyzickú osobu. Preto aj na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania považoval odvolací súd za dôvodné aplikovať ust. § 257 CSP a vzhľadom na už vyššie uvedené osobitosti predmetu sporového konania, v odvolacom konaní procesne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).